

Státnicové otázky Bakalářské studium Informační studia a knihovnictví

Průběh státní závěrečné zkoušky

V průběhu státní závěrečné zkoušky student postupně projde obhajobou závěrečné bakalářské práce (30 min) a znalostní zkouškou dle vybrané otázky (30 min).

OBHAJOBA DIPLOMOVÉ PRÁCE

V této části student prezentuje svoji bakalářskou práci (10 min), poté budou přečteny posudky vedoucího a oponenta práce, následuje obhajoba práce studentem.

Znalostní Část – Obecné zadání otázek

Úkolem studenta je nabídnout vlastní výklad tématu, v němž se dotkne všech podtémat (v různém rozsahu a pořadí) a ukáže vlastní **syntetické myšlení**, které dá tomuto výkladu jednotnou linku a předložené body propojí. Student prokáže **schopnost pracovat s literaturou** a definuje vybrané pojmy a koncepty, se kterými během výkladu pracuje a které považuje pro analyzovanou problematiku za stěžejní.

Otázky státní závěrečné zkoušky

(student si losuje právě jednu otázku odpovídající jeho studijnímu plánu)

1. Informační věda

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Dokumentalistika a informační věda
2. Fenomén informace a realita (vymezení pojmů DISK a dokument, paradigmat, informační etika)
3. Problém komunikace v informační vědě (informační chování, informační společnost, vědecká komunikace)
4. Problém literatury v informační vědě (informační exploze, kvantitativní metody informační vědy, informační průmysl, organizace znalostí)
5. Problém informačních systémů v informační vědě (získávání informací, informační technologie)
6. Design a uživatel informačních služeb (na uživatele orientovaný design, nové informační profese)

2. Úvod do knihovnictví

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Vývoj knihovnictví v Česku od roku 1918 do současnosti
2. Koncepce rozvoje knihoven ČR
3. Legislativa ovlivňující knihovny – základní přehled
4. Knihovnické procesy
5. Služby knihoven
6. Veřejné knihovny a jejich funkce

3. Informační služby a vyhledávání

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Trendy vývoje informačních služeb; typologie a rozdělení informačních služeb
2. Kulturní a kreativní odvětví v České republice
3. Elektronické informační zdroje a digitální knihovny
4. Koncept Smart Cities
5. Business Intelligence a Competitive Intelligence (podstata a základní principy)
6. Elektronizace veřejné správy: ideje e-government, e-governance a e-demokracie

4. Informační prameny a fondy

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Základní přístupy k fondu, procesy ve fondu
2. Elektronické knihy a digitální zdroje ve fondu
3. Periodika a databáze; volné zdroje a OA
4. Obrazové, zvukové a audiovizuální dokumenty ve fondu
5. Data jako informační pramen
6. Speciální fondy a práce s nimi

5. Digitální kompetence

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Smysl, význam a vymezení digitálních kompetencí v informační společnosti.
2. Digitální kompetence jako kompetence občana, studenta, zaměstnance.
3. Digitální kompetence a digitální wellbeing.
4. Vybrané problémy související s absencí digitálních kompetencí ve společnosti, digitální propast.
5. DigComp 2.x / 3.0 – vymezení, obsah, kritika, perspektivy.
6. Digitální kompetence jako edukační výzva.

6. Nástroje a možnosti internetu

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Síťová neutralita
2. Kulturní a společenské dopady a kontexty internetu
3. Rekompozice a demetrikace webových služeb
4. Internet jako nástroj sledování
5. Hlubší vrstvy internetu: technologie, kontexty, problematika
6. Remixování internetu

7. Vyhledávání informací

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Terminologie vyhledávání a referenční rozhovor
2. Operátory, nástroje a strategie vyhledávání
3. Modely IR systémů
4. Hodnocení výsledků vyhledávání
5. Vyhledávání dat a specifických dokumentů
6. Budoucnost a trendy v oblasti vyhledávání

8. Právní základ pro informační služby

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Zdroje právních informací a práce s nimi
2. Autorský zákon a autorská práva
3. Knihovní zákon, zákonná úprava povinného výtisku
4. Ochrana osobních údajů
5. Předpisy regulující informační služby (z. o svobodném přístupu k informacím, z. o některých službách informační společnosti)
6. Aplikace právních předpisů na konkrétní informační službu

9. Organizace informací

(jednooborový, hlavní a vedlejší studijní plán)

1. Informace, dokumenty a jejich organizace
2. Pojmy, znaky a věci
3. Klasifikace (taxonomie, typologie) a indexace
4. Přirozené a selekční jazyky
5. Systematické selekční jazyky a jejich využití v klasifikaci dokumentů
6. Předmětové selekční jazyky a jejich využití v indexaci dokumentů

10. Psaní odborných textů

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Odborný text (typologie, specifika v akademickém prostředí)
2. Strategie při interakci s odborným textem (kritické čtení)
3. Proces tvorby odborného textu (struktura, argumentace, perspektiva AI)
4. Základy práce s informacemi v odborném psaní (definování tématu, vyhledávání, hodnocení, organizování, EIZ)
5. Úvod do citační problematiky (citace, plagiátorství, publikační etika, AI)
6. Korektorská a redakční práce, publikování odborného textu (prezentace, publikační platformy)

11. Metodologie informačních studií a knihovnictví

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Kvantitativní, kvalitativní a smíšený výzkum, typy výzkumů
2. Proměnné ve výzkumu (typy proměnných), úrovně měření
3. Kvalita metody, chyby měření (validita, reliabilita)
4. Výzkumné otázky, hypotézy, testování hypotéz
5. Výzkumný vzorek, získávání dat
6. Etika výzkumu, tvorba výzkumné zprávy, IMRaD

12. Literatura v kulturním kontextu

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Encyklopedie a encyklopedismus (od antiky po současnost)
2. Kniha a knižní kultura v pojmech, podle TDKIV a dalších zdrojů
3. Ediční problematika a otázky jazyka a stylu: kritické vydání a jeho součásti; problematika bibliofilii; jazyková kultura a příslušné odborné publikace
4. Pojmy z teorie literatury a kultury; recepce literárního díla, včetně dramatu
5. Genologie a naratologie v pojmech; možné světy a fikční světy
6. Literatura umělecká a populární; kýč a brak; literatura pro specifické skupiny čtenářů

13. Přehled české literatury

(jednooborový a hlavní studijní plán)

Student vykládá tematiku této otázky s využitím 3 až 5 vybraných beletristických děl z české literatury

1. Vývoj české literatury v kulturním a historickém kontextu
2. Literární směry v novější české literatuře
3. Ediční problematika v české literatuře (na příkladech vybraných publikací)
4. Žánrový repertoár české literatury
5. Otázky kánonu a kulturního dědictví v české literatuře
6. Interpretace vybraného beletristického nebo odborného textu (dle výběru v ISu)

14. Informační systémy

(jednooborový a hlavní studijní plán)

Absolvováno do jara 2024

1. IS, podnikové IS a jejich role v organizacích
2. Databáze, milníky vývoje DBS a architektura databází
3. Datové modelování
4. Podnikové procesy a modelování procesů
5. Řízení projektů vývoje IS
6. Strukturovaný a objektově orientovaný přístup

Absolvováno od jara 2025

1. IS, podnikové IS a jejich role v organizacích
2. Podnikové procesy
3. Základy uživatelského výzkumu a sběru požadavků
4. Řízení projektů vývoje IS
5. Reporting a datová analýza

15. Informační vzdělávání

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Edukační role knihovny ve veřejném prostoru (se zaměřením na Konceptci rozvoje knihoven a dotační programy VISK), koncept učícího knihovníka
2. Vývoj, formy a obsah informačního vzdělávání se zaměřením na trendy a aktuální témata (gramotnosti a kompetence)
3. Cílové skupiny informačního vzdělávání – jejich specifika a potřeby v kontextu celoživotního učení a vzdělávání
4. Spolupráce knihovny a školy v informačním vzdělávání se zaměřením na zahraniční i tuzemskou praxi, trendy a témata
5. Pedagogicko-didaktické rámce informačního vzdělávání – příprava, realizace, evaluace vzdělávacího programu
6. Odborné zdroje a platformy rozvoje a kontextu informačního vzdělávání (strategické a koncepční dokumenty, teoretické a výzkumné publikace, metodiky, konference)

16. Informační etika

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Univerzálnost etiky (etické rámce, etické principy, interkulturní etika)
2. Rozhodování etických dilemat – praktická prezentace na příkladu
3. Jsou technologie hodnotově neutrální? (argumenty, k hodnotám ohleduplný design, etika umělé inteligence/dronů)
4. Profesionální etika (mikro – a makroetika, profesní kodexy, knihovnická etika)
5. Duševní vlastnictví v době digitálních technologií
6. Výzkumná etika (internetový výzkum, etika velkých dat)

17. Řízení informačních institucí

(jednooborový a hlavní studijní plán)

1. Definice managementu (co je účelem managementu?)
2. Učící se organizace
3. Strategický management (strategické plánování, interní a externí analýza)
4. Management změny a inovace
5. Projektový management, proces řízení projektů
6. Manažerské kompetence a role

18. Referenční a informační služby

(jednooborový studijní plán)

1. Proces zpracování dokumentů v knihovně (akvizice, jmenná a věcná katalogizace)
2. Typy služeb v knihovně
3. Komunikace s uživatelem: informační potřeba, referenční rozhovor
4. Proces vyhledávání informací: identifikace vhodných informačních zdrojů, rešeršní strategie, postupy a nástroje
5. Hodnocení kvality informací: identifikace kvalitního, relevantního a pertinentního zdroje
6. Podpora publikování; Open Science; bibliometrie; persistentní identifikátory